

חזק ואמץ - העצמה וצמיחה במשנת רבותינו

הרב יהושע בביאן | אקטואליה ♦ תובנות ♦ מבט תורני ♦ כלים לחיים

עוגת השוקולד ששתקה שנים - הקול שמעורר אהבה ישנה

מטבח קטן ופשוט, שעת לילה מאוחרת. על השיש עומדות זו לצד זו שתי עוגות.

הראשונה - יצירת מופת מרהיבה. עוגת קומות עטופה בקרם חמאה עדין בגימור משי, ממנה נזלים טפטופי גנאש שוקולד כהה, ומעליה שזורים תותים טריים ועיטורי זהב. תוצאה של מתכון שנבחר בקפידה, של קניות מיוחדות, של שעות ארוכות שהושקעו בסבלנות שלא נדלית. האם הכינה אותה עבור המנהלת שלה בעבודה - מחווה של הערכה, שכל פרט בה חושב ונשקל.

השנייה - עוגת שוקולד פשוטה. עשר דקות עבודה, קצפת מלמעלה, קצת סוכריות צבעוניות, לא יותר. אותה הכינה כי בנה הקטן נכנס למטבח בעיניים נוצצות וביקש: "אמא, מחר יש לנו מסיבת חומש בביתה, את יכולה?" והיא, עייפה מיום שלם, לא היססה אפילו לרגע.

שתי העוגות עמדו במקרר, זו לצד זו. איש לא שיער שבעוד שעות ספורות הן יתחלפו.

בבוקר, בתוך ההמולה הרגילה של התארגנות ויציאה למוסדות הלימוד, פתח הבן את דלת המקרר. לא היסס, לא בדק פעמיים. הוא היה בטוח לגמרי שהעוגה שמחכה לו שם, זו שאמא הכינה בשבילו - היא בדיוק זו שעומדת מולו, המרהיבה, המושקעת. איזו סיבה בעולם תהיה לו לחשוב אחרת? הוא הרים אותה בגאווה, ויצא.

כמה דקות אחר כך, אחרי שסיימה לארגן את אחרון הילדים, ניגשה האם לקחת את העוגה שהכינה לעבודה. פתחה את המקרר - ובמקום עוגת הקומות שלה, עמדה שם רק עוגת השוקולד הפשוטה, קצפת וסוכריות צבעוניות, כאילו מחכה שמישהו ייקח אותה. ידה נשארה תלויה באוויר, לרגע, לפני שירדה לאט. היא הבינה את כל התמונה בבת אחת.

הדחף הראשון היה טבעי לגמרי: לרוץ אחריו, להשיג אותו ברחוב, להחליף. אבל היא נעצרה. דמיינה את פניו כשתופיע מול חבריו ותיקח ממנו את העוגה שהוא כבר אוחז בגאווה, בביטחון כזה שהיא שלו. את המבוכה. את הבושה. את הרגשות שירגיש כשיקבל במקומה עוגה הרבה יותר פשוטה ונמוכה.

ואז קיבלה החלטה שאיש לא ראה: לשתוק. שילמה מחיר, ולא הציגה חשבון.

כשחזר הילד בצהריים, פניו זהרו. "אמא, העוגה שהכנת הייתה הכי יפה וגדולה! כולם אהבו אותה, כל החיידר בא לראות!" האם חייבה, חיבקה אותו, ובלעה את הגוש שעלה בגרונה. הסוד נשאר סגור בליבה.

השנים חלפו. הילד הקטן גדל, הפך לבחור ישיבה, וניצב מול משבר עמוק - תחושת מחנק, עולם שנסגר עליו מכל צד, קושי בחברה ובלמוד. הוא ועוד כמה חברים מהישיבה החליטו לעזוב הכל, לברוח - לארוז מזוודה, לקנות כרטיס, ולהיעלם אל מעבר לים.

הכל היה מוכן. שעות ספורות לפני הטיסה, בדרך לשדה התעופה, נכנסו הבחורים לקונדיטוריה. הוא עמד מול ויטרינת הזכוכית, הכובע ומשקפי השמש עדיין עליו, כרטיס הטיסה בכיסו. ומבעד לזכוכית - היא עמדה שם. בהתחלה הוא לא זכר מאיפה זה מוכר לו, שנייה אחר כך הבין.

זה אותן שכבות גנאש כהה. אותם טפטופי זהב מדויקים, ותותים שזורים כמו מעגל מלמעלה. בדיוק כמו העוגה שסחב בילדותו בגאווה, בטוח שנעשתה במיוחד עבורו.

ופתאום, מול הברק של הזכוכית, המציאות נסדקה. הוא נזכר במטבח הקטן והפשוט שלהם. באם העייפה שחזרה מיום עבודה מפרך, בבית שאין בו מותרות. מאיפה הייתה להם עוגה כזו?

ידו קפאה על ידית המזוודה. משהו נפתח בו, לאט - כמו תמונה מטושטשת שמתחדדת, פרט אחרי פרט, עד שהיא ברורה לגמרי: היא בטח פתחה את המקרר באותו בוקר, ובמקום העוגה המפוארת שלה מצאה שם רק את עוגת השוקולד הפשוטה - עוגת המסיבות של הילדים. היא בטח ידעה בדיוק מה קרה. ובכל זאת - שום דבר. לא צעקה, לא רדפה אחריו ברחוב, לא ביקשה ממנו להחזיר. נתנה לו ללכת לתלמוד תורה בראש מורם, ונשאה את כל הבושה, כל ההפסד, לבד - במשך שנים, מבלי שהוא ידע בכלל שיש משהו לדעת.

הוא עמד שם מול הזכוכית, ולא הצליח לבלוע. משהו התהדק בגרונו. הוא הסתובב אל חבריו, הניח את המזוודה על הרצפה, ואמר בקול רועד אך בטוח: "אני לא טס. אני חוזר הביתה - לאבא ואמא שלי".

אותו בחור, ליד הוויטרינה, לא גילה שום דבר חדש. את האהבה של אמא הוא ידע תמיד - רק ששכח אותה, איפשהו בדרך, תחת משקל המשבר. מה שהעיר אותו היה דבר קטן וחיצוני: עוגה בוויטרינה, שניקתה שכבת אבק מזיכרון ישן.

זה בעצם גם הסיפור שלנו. אנחנו נמצאים בתחילת חודש אלול, ומהבוקר הראשון שלו שומעים את קול השופר - תקיעה, שברים, תרועה, תקיעה, עולה ויורד. קול שנועד להזכיר את זכר העקידה: הרגע שבו אברהם אבינו עקד את בנו יחידו על גבי המזבח, מוכן ומזומן להקריבו, בלי היסוס ובלי שהות.

קול השופר מעורר למעלה את אותה זכות - ובאותה נשימה, מעורר משהו גם בתוכנו. אנחנו בנים של אברהם. יורשים של קרבה עמוקה, של שייכות שמעולם לא נותקה - רק נשכחה, תחת שגרה, תחת עוונות, תחת מרחק שיצרנו בעצמנו בלי לשים לב.

וכשם שאותו בחור, ברגע שנזכר, לא יכול היה להמשיך ולעזוב - כך גם אנחנו. כשקול השופר מגיע אלינו, אנו נזכרים מי אנחנו ולמי אנחנו שייכים, וקמה בנו מאליה התשוקה לשוב הביתה. לא מפחד. לא מחובה. אהבה שנזכרה מחדש.

קול השופר בחודש אלול לא מלמד אותנו משהו חדש. הוא רק מנקה את האבק. ומתחתיו, כל הזמן, מחכה אותה אהבה ישנה: הבית שלא באמת עזבנו.

בתפילה לאבא שבשמים: שנזכה, כל אחד ואחת מאיתנו, להניח את המזוודה שאנחנו סוחבים - ולמצוא את הדרך חזרה הביתה, לאבא שמחכה.

**להכוונה, להקדשת העלון, לתאום הרצאה,
או לרכישת הספר "לכתוב את חיך מחדש"**

מוזמנים ליצור קשר בטלפון: 0556727691 או במייל: 13404b@gmail.com

לשמיעת שיעורי הרב: קו ישיר 0732951279, וכן באתר ובעמדות "קול הלשון"
לקבלת העלון במייל ניתן לשלוח מייל עם המילה "הצטרפות" לכתובת 13404b@gmail.com